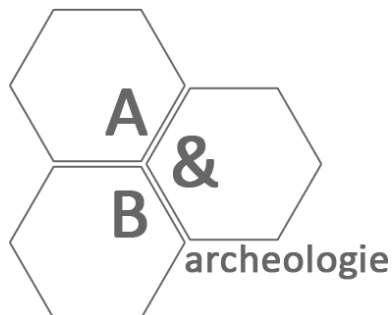


Nota Ronse Priestersstraat 40

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Gwendy WYNS en Glenn DE NUTTE

14-6-2024



Titel: Nota Ronse Priestersstraat 40

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Gwendy Wyns en Glenn De Nutte

Projectcode bureauonderzoek: 2023F397

Bekrachtigde archeologienota: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/26874>

Projectcode proefputtenonderzoek: 2024C355

Intern projectnummer: 2024.055

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Ronse, Priestersstraat 40 – Sint-Martensstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 95772.737 en Y: 160091.148; X: 95749.101 en Y: 160046.966

Oppervlakte plangebied: ca. 456m²

Kadastergegevens: Ronse, afdeling 3, sectie E, perceel 811E

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider), Gwendy Wyns (archeoloog), Glenn De Nutte (archeoloog) en initiatiefnemer

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 14/06/2024

© Acke & Bracke bv, Dorpvaart 76, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1.	INLEIDING	4
1.1.	WETTELIJK KADER	4
1.2.	ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1.	VRAAGSTELLING	4
1.2.2.	RANDVOORWAARDEN	7
1.3.	WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.3.1.	MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	8
1.3.2.	ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	9
1.3.3.	ADVIES SPECIALISTEN	9
1.3.4.	WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	9
1.3.5.	SELECTIE BRONNEN	9
1.4.	ASSESSMENT	12
1.4.1.	AARDKUNDIGE OPBOUW	12
1.4.2.	ASSESSMENT SPOREN	16
1.4.3.	ASSESSMENT VONDSTEN	22
1.4.4.	ASSESSMENT STALEN	22
1.4.5.	ASSESSMENT CONSERVATIE	22
1.4.6.	DATERING, INTERPRETATIE EN CONFRONTATIE MET VOORGAANDE ONDERZOEKSFASES	23
1.5.	SYNTHESE	24
1.5.1.	ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	24
1.5.2.	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	24
2.	SAMENVATTING	31
3.	BIBLIOGRAFIE	33
4.	BIJLAGES	34

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Ronse Priestersstraat 40 (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen binnen de afgebakende archeologische zone van de historische stadskern van Ronse, waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 300m² of meer bedraagt en de bodemingrepen groter zijn dan 100m². De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefputten- en proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

In het programma van maatregelen bij de archeologienota waren de volgende vraagstellingen opgenomen²:

- Geo(morfo)logie en bodemopbouw
 - Hoe is de (bewaarde) opbouw van het natuurlijk ontwikkeld holoceen bodemprofiel?
 - Op welke diepte situeren zich de laat-pleistocene sedimenten?
 - Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?
 - Wat is de minimale en maximale dikte van het aanwezige bewaarde geheel van het antropogene bodemarchief?
 - Is er sprake van “zwarte lagen” (antropogeen/natuurlijk; infra).
 - Is er sprake van lagen die geassocieerd kunnen worden met bekende historische stadsbranden uit de 16e eeuw?
 - Is in het antropogene cultuurdek sprake van een herkenbare stratigrafie? Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het cultuurdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom en/of de vorming van dit cultuurdek?
 - Werden er ophogingslagen aangetroffen? Zo ja, wat is de datering en samenstelling van deze legen en zijn deze archeologisch relevant?
 - Op welke diepte(s) bevinden zich eventueel relevante archeologische niveaus?
 - Is er sprake van (sub-)recente verstoringen en postdepositionele processen? En wat is het effect daarvan op de eventuele aanwezige en/of te verwachten archeologische resten?

¹ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/26874>

² <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/26874>

- Sporen, structuren, vondsten en paleo-ecologische resten
 - Indien het onderzoek geen archeologische fenomenen oplevert of categoriaal beperkte (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) welke verklaring is hiervoor te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van verstoring van antropogene of natuurlijke en/of beperking van archeologische waarnemingsmogelijkheden? Of is er sprake van aantoonbare afwezigheid van bewoning en/of actief landgebruik of van een combinatie van genoemde factoren?
 - Indien het onderzoek wel archeologische fenomenen heeft opgeleverd, hoe kan de vindplaats beschreven en geïnterpreteerd worden? Hierbij rekening houdend met volgende punten:
 1. Wat is het aantal, de aard, de datering, plaats, omvang, horizontale en verticale spreiding van de begrenzing van sporen en structuren? Hoe is hun samenhang? Wat is de spoordichtheid per werkput en van het geheel?
 2. Werd er muurwerk aangetroffen? Wat is de aard, functie, ligging en datering van dit muurwerk?
 3. Indien grondsporen zijn aangetroffen: op welk niveau zijn deze leesbaar?
 4. In de welke mate is uit de stratigrafie (profielen en vlakken en de relatie tussen sporen, structuren, e.d. een relatieve datering en fasering af te leiden?
 5. Kunnen binnen de vindplaats(en) verschillende complextypes, verschillende functies worden onderscheiden?
 6. Van welk vindplaatstype en welke datering(en) is er sprake? Gaan hierbij de dateringen terug tot circa 13e/14e eeuw of zelfs ouder?
 7. Gaan de grondsporen en/of structuren enkel maar terug tot het midden van de 19e eeuw, namelijk wat bekend is qua historische bebouwing?
 8. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, ...?
 9. Is er een vroegmiddeleeuwse factor aanwezig? Zo ja, hoe attesteert deze zich?
 10. Zijn er indicaties van een pré-stedelijke bewoning en/of activiteiten?
- Begravingen
 - Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek bestaat er wellicht net geen gerede verwachting voor sporen van begravingen. Ten westen zijn echter wel begraving bekend vanaf de 14e eeuw ter hoogte van de Kleine Markt. Dit was specifiek het voormalig terrein van het domein van de Hermeskerk / Sint-Petrus en Pauluskerk. Wellicht viel onderhavig plangebied hier net buiten. Maar dit kan op heden niet uitgesloten worden. Indien binnen de te prospecteren zone graven voorkomen dan worden ook de volgende onderzoeksvragen zo goed als mogelijk beantwoord:
 1. Werd er een afbakening (of aanwijzing van het bestaan) van het begravingsareaal gevonden?
 2. Wat zijn de oudste en meest recente dateringen?
 3. Met welke type(s) van begravingen heeft men hier te maken?

4. Wat is de eventuele relatie met de begravingen en de nabijgelegen reeds bekende begravingen op het voormalig kerkdomein?
 5. Wat is de verwachte begravingsdensiteit uitgedrukt in minimum aan individuen per oppervlakte?
 6. Welke post-depositionele processen kunnen waargenomen worden?
- Vondsten en paleo-ecologische resten
 - Welke vondsten en welke paleo-ecologische resten zijn in de context van een laag, spoor, of structuur aangetroffen? In welke mate dragen zij bij aan de karakterisering hiervan (complextype)?
 - Liggen in het onderzoeksgebied locaties die paleo-ecologisch bemonsterd kunnen worden? En wat is de te verwachten kwaliteit er van?
 - Zijn er vondstconcentraties en wat is de aard hiervan?
 - Welke datering is af te leiden uit vondsten in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?
 - Welke datering is af te leiden uit natuurwetenschappelijke gedateerde monsters in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?
 - In welke mate gaat het hierbij om vondsten en paleoecologische resten zonder context (aanleg- en stortvondsten, spoorloze vondsten)? Wat is hun aard, aantal en archeologische significantie? Wat is de horizontale en verticale spreiding?
 - Hoe is per vlak de verhouding aanlegvondsten: vondsten uit sporen? Wat is de vondstdichtheid per vlak, per werkput, en in het geheel?
 - Synthese
 - Hoe kan samenvattend na dit onderzoek de bewoningsgeschiedenis van het onderzoeksgebied beschreven worden? Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis (geschiedenis/ontwikkeling) van de ontwikkeling van de stad Ronse?
 - Was er ooit sprake van historische bebouwing vóór het midden van de 19e eeuw én is hier eventueel een evolutie in te herkennen?
 - Wat zijn de landschappelijke kenmerken van de locatie en zijn directe omgeving, voor, tijdens en na de onderzochte periode en welke conclusies kunnen getrokken worden over de invloed van de mens op de vorming van het landschap?
 - Welke verbanden zijn er te leggen met historische, historisch landschappelijke, bouwhistorische en/of overige cultuurhistorische aspecten van het onderzoeksgebied in zijn omgeving?
 - Waarom zou men deze locatie uitgekozen hebben voor de ter plekke aangetroffen functie(s)?
 - Hoe vergelijkbaar is de onderzochte locatie met andere locaties in de archeo-regio met dit complextype en deze datering en hoe passen de bevindingen van het onderzoek in de archeo-regionale context? Denk hierbij aan de kwaliteitsaspecten representiviteit en ensemblewaarde.

- Kwaliteit
 - Wat is de fysieke kwaliteit (gaafheid en herkenbaarheid van sporen; conservering van (an)organisch vondstmateriaal en van ecologische resten) van het onderzoeksgebied? Welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen het onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?)
 - Wat is de inhoudelijke kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde) van het onderzoeksgebied en welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen delen van onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?)
 - Welke waarde is er samenvattend te geven aan het onderzoeksgebied en de daarin te onderscheiden delen (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?) Ofwel is of zijn er behoudenwaardige vindplaatsen aanwezig binnen de grenzen van het plangebied? Beschrijf en beredeneer.

- Conclusies en aanbevelingen
 - Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van deze vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan?
 - Hoe verhouden de conclusies zich tot de resultaten van het eerdere onderzoek of andere bekende gegevens?
 - Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de eventuele waardevolle en behoudenswaardige archeologische vindplaatsen?
 - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd (maatregelen behoud in situ) worden?
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones die eventueel in aanmerking komen voor vervolgonderzoek?
 - Welke strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor vervolgonderzoek? Hoeveel archeologische niveaus dienen er hierbij onder voorbehoud aangelegd worden en hoe onderscheiden deze zich? Welke vraagstellingen zijn voor dit eventueel vervolgonderzoek relevant?
 - Dient men hierbij nog rekening houden met eventuele (semi-)intacte aanwezige vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars?

1.2.2. Randvoorwaarden

Als randvoorwaarde werd bij het programma van maatregelen van de bureaustudie het volgende aangegeven: *“De aanwezige gebouwrresten worden enkel en alleen oppervlakkig gesloopt waarbij de funderingen voorlopig nog niet ontmanteld worden.”*

De sloop werd beperkt tot enkel het bovengrondse niveau. Funderingen, kelders en andere ondergrondse massieven werd niet verwijderd voor het archeologisch vooronderzoek.

Daarnaast diende ook rekening gehouden te worden met buffers ten opzichte van de aanpalende woningen en woonerven.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten en proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het proefputtenonderzoek vond plaats op donderdag en vrijdag 6 en 7 juni 2024. Het proefputtenplan zoals opgenomen in het programma van maatregelen werd aangepast aan de omstandigheden op het terrein. In het programma van maatregelen werden 4 proefputten voorgesteld, 2 ter hoogte van de voormalige bebouwing en 2 in de tuinzone. Door de aanwezigheid van een grote kelder aan de straatzijde werd op deze plaats geen proefput aangelegd. Daarnaast waren nog een aantal kleinere verstoringen aanwezig (waterput, kleine citerne); deze vormden echter geen hinder voor het aanleggen van de proefputten. Gezien de proefputten voldoende inzicht verschaften in de bodemopbouw en de aan- of afwezigheid van archeologische sporen, werden geen proefsleuven aangelegd. Op het terrein werden 3 proefputten aangelegd, 2 in de voormalige tuinzone en 1 ter hoogte van de voormalige bebouwing. De proefputten werden aangelegd tot op het eerste relevante archeologisch niveau, meer bepaald de top van de C-horizont. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 0,8 en 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De proefputten werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau, de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van ca. 70 tot 80cm onder het huidige maaiveld. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het oorspronkelijke maaiveld zich ca. 30cm hoger bevond dan het huidige, vermoedelijk is dit het gevolg van de bovengrondse sloopwerken, hoewel het terrein ook natuurlijk afloopt.

De onderzoekbare zone bedraagt ca. 387m² (456m² verminderd met de kelder aan de straatzijde), hiervan werd ca. 40m² (10,3%) onderzocht door middel van proefputten. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Desondanks kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied dat duidelijk positief bleek te zijn.

Het archeologisch vooronderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefput werd beschouwd als een individuele werkput. De aangelegde vlakken en de storten van de sleuven en sporen werden onderzocht met een

metaaldetector van het type XP Deus, dit leverde enkele vondsten (inv. 1) op naast recent metaal (betonijzers, kabels, ...). Het archeologisch vlak werd opgeschoond. Hierbij werden meerdere archeologische sporen aangetroffen. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Nikon Coolpix W300. Er werd één inventarisnummer uitgedeeld aan ingezameld vondstmateriaal. Stalen werden niet ingezameld. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden 2 referentieprofielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein.

De proefputten werden aangelegd tot op het eerste relevante archeologisch niveau, meer bepaald de top van de C-horizont. Het archeologisch niveau daalt van zuid naar noord, van +33,7m naar +32,8m TAW en volgt hiermee het verloop van het maaiveld.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het proefputtenonderzoek werd uitgevoerd op donderdag en vrijdag 6 en 7 juni 2024 door erkend archeoloog Maarten Bracke en archeoloog Gwendy Wyns. Het kraanwerk werd uitgevoerd door Maarten Bracke (minigraver) en door de kraanmachinist van de initiatiefnemer. De werkputten werden opgemeten met een GPS-toestel door archeoloog Gwendy Wyns, waarna de meetgegevens werden verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal.

1.3.3. Advies specialisten

Voorafgaand het archeologisch onderzoek werd het intergemeentelijk samenwerkingsverband Vlaamse Ardennen / Erfgoed Vlaamse Ardennen (EVA) en specifiek hier binnen de partner SOLVA op de hoogte gebracht.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.3.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota³ van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

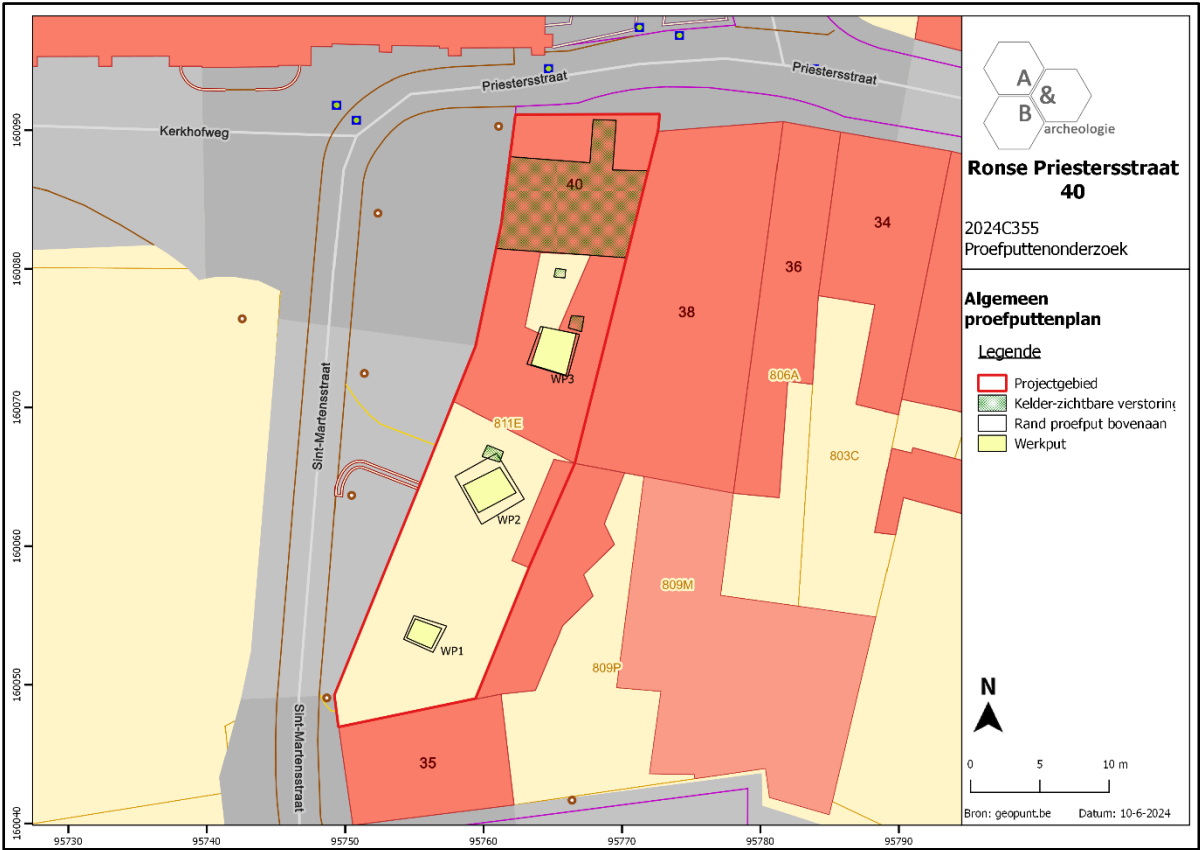
³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/26874>



Figuur 1 Zicht op het plangebied vanuit het noordwesten met op de voorgrond de kelder aan de straatzijde.



Figuur 2 Zicht op de voormalige tuinzone van het plangebied.



Figuur 3 Algemeen proefputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).



Figuur 4 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op een recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

1.4. Assessment

1.4.1. Aardkundige opbouw

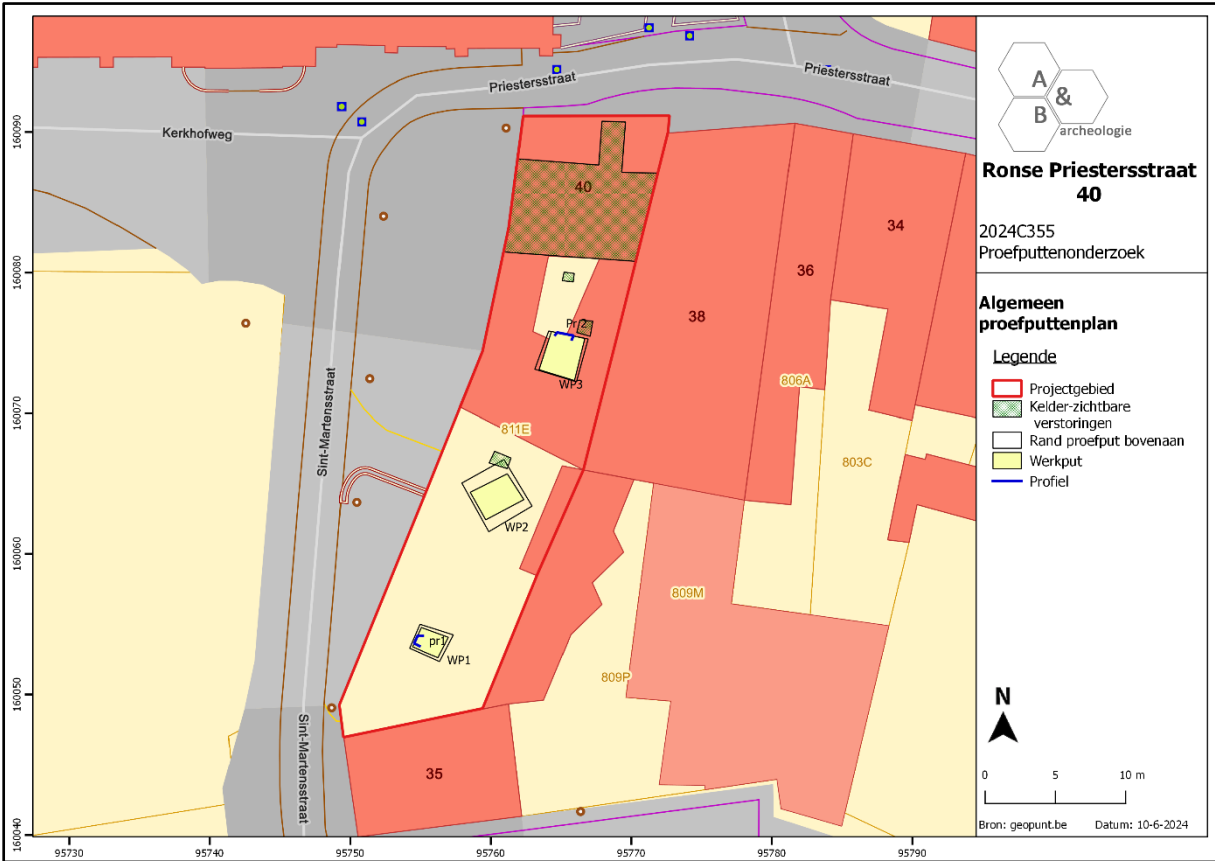
De bredere landschappelijke context van het projectgebied werd reeds uitvoerig geschetst in het bureauonderzoek⁴. De bodemkaart situeert het onderzoeksgebied en zijn ruime omgeving in een bebouwde zone (OB).

De aardkundige opbouw van het projectgebied werd tijdens het proefsleuvenonderzoek vastgesteld via twee bodemprofielen. Profiel 1 in werkput 1 situeert zich in het zuidelijke deel van het terrein. In het profiel bevindt zich onder een ca. 20 tot 25cm dikke recente humeuze tuinlaag een ca. 50cm dik donkerbruin pakket. Deze bevat plaatselijk vrij veel baksteenbrokken en puin. Onder dit pakket bevindt zich de lemige lichtgele C-horizont. Profiel 2 situeert zich in werkput 3 in het noordelijke deel van het terrein. Hier was bovenaan het bodemprofiel een ca. 40cm dik puinpakket aanwezig. Hieronder bevond zich hetzelfde donkerbruine pakket als in profiel 1. Onder dit pakket was ook hier de lemige lichtgele C-horizont aanwezig.

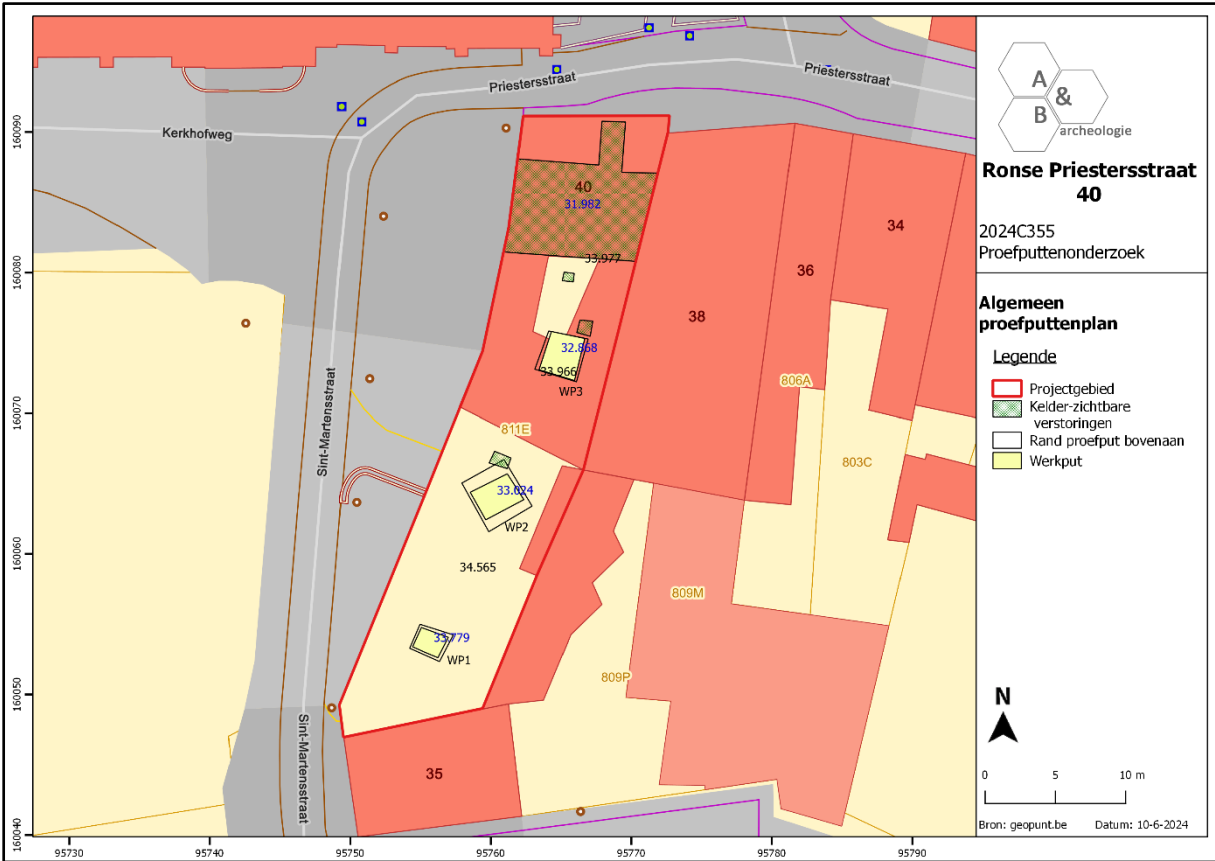
De proefputten werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau, in de top van de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van ca. 80 tot 100cm (proefput 1), 150cm (proefput 2) en 110cm (proefput 3) onder het huidige maaiveld. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het oorspronkelijke maaiveld zich hoger bevond dan het huidige, vermoedelijk is dit het gevolg van de bovengrondse sloopwerken. Oorspronkelijk bevond het zich op ca. +34 tot 35m TAW. De C-horizont bevond zich in het zuidelijk deel op een diepte van ca. +33,7m TAW, in het noordelijk deel op een diepte van ca. +32,8m TAW. Het archeologische vlak volgt het dalende verloop van het maaiveld van zuid naar noord. Op het niveau van de C-horizont tekenden zich enkele middeleeuwse sporen af in de bodem. Het vloerniveau van de kelder aan de straatzijde bevindt zich op een diepte van +31,9m TAW. Dit is bijna 1m dieper dan het archeologisch niveau, er kan dus gesteld worden dat het archeologisch niveau op deze plaats niet meer bewaard is.

Aanwijzingen voor steentijdniveaus werden niet waargenomen. Er is algemeen sprake van een AC-bodemopbouw. Op basis van de profielen kan ook gesteld worden dat er sprake is van één archeologisch niveau, in de top van de C-horizont.

⁴ <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/26874>



Figuur 5 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de profielen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).



Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtemetingen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).



Figuur 7 Zicht op profiel 1 in werkput 1 in het zuidelijke deel van het plangebied (het maaiveldniveau situeert zich aan de bovenzijde van het fotobord).



Figuur 8 Zicht op profiel 2 in werkput 3 in het noordelijke deel van het plangebied

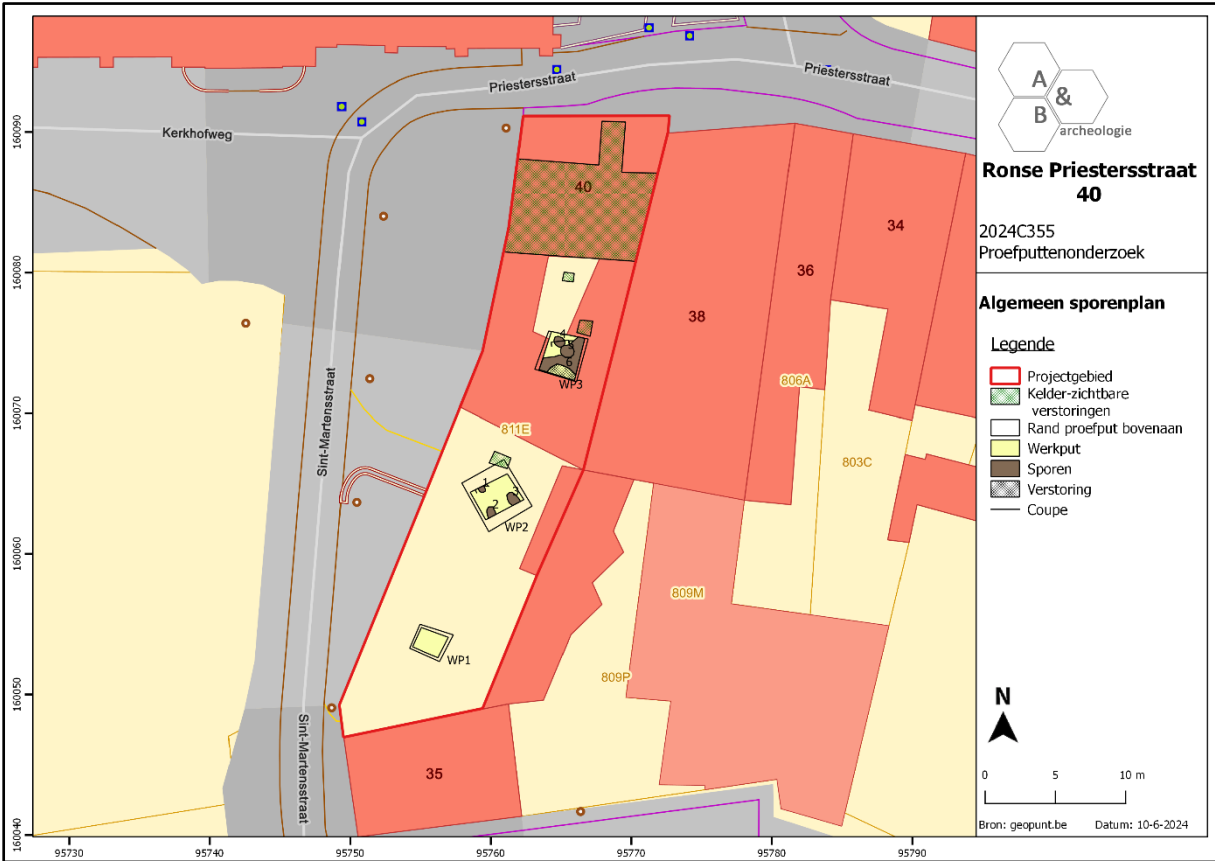
1.4.2. Assessment sporen

De proefsleuven werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau zijnde de C-horizont. De aangetroffen archeologische sporen bevonden zich in de top van de C-horizont op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld, het gaat om kleinere als grotere onregelmatige kuilen. In de sporen zelf werd geen vondstmateriaal aangetroffen. In het bruinige pakket erboven werden bij metaaldetectie twee munten aangetroffen, waarvan 1 gedetermineerd kon worden. Het betreft een oord van de Spaanse Nederlanden geslagen onder Albrecht en Isabella. De munt kan gedateerd worden tussen ca. 1598-1621. Op basis hiervan kennen de kuilen een oudere datering dan de 17^{de} eeuw.

Aan de straatzijde was over de volledige straatlengte een kelder aanwezig. Het vloerniveau hiervan bevindt zich op een diepte van +31,9m TAW. Dit is bijna 1m dieper dan het archeologisch niveau, er kan dus gesteld worden dat het archeologisch niveau op deze plaats niet meer bewaard is.



Figuur 9 Zicht op de kelder aan de straatzijde.



Figuur 10 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB. (bron: geopunt.be).

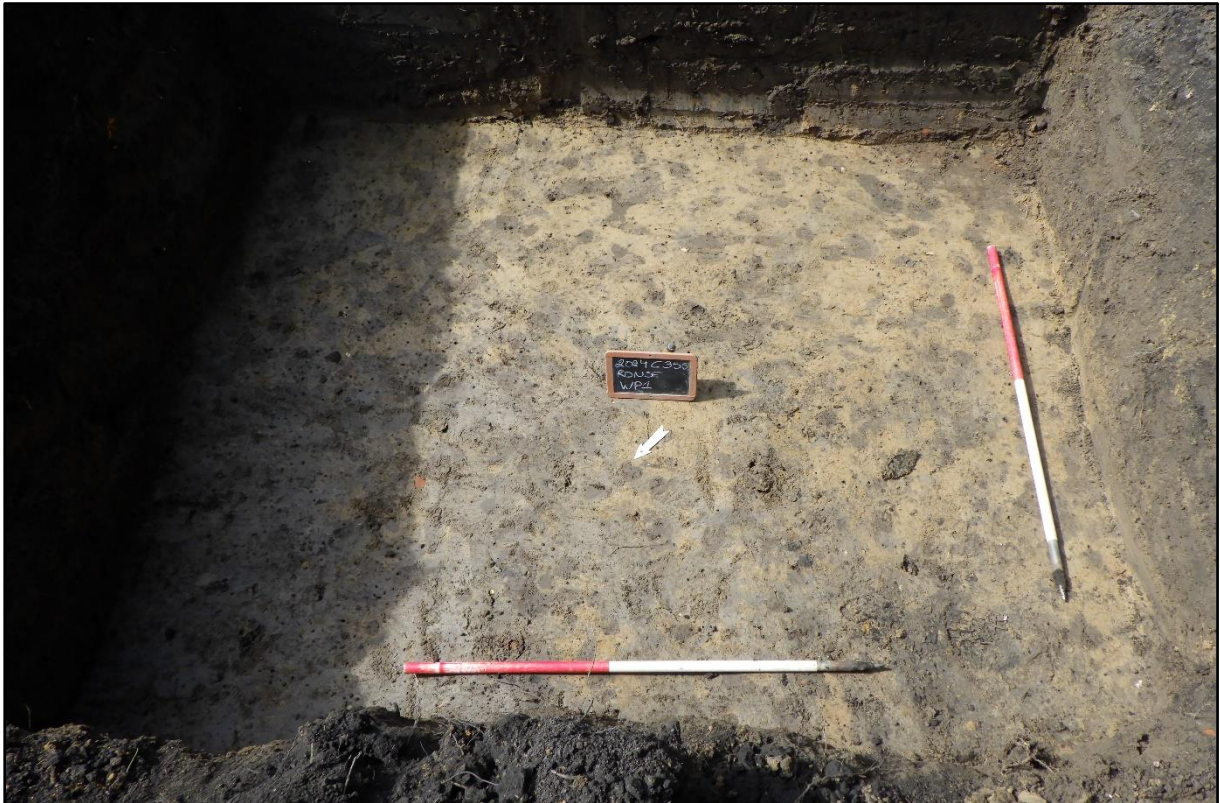


Figuur 11 Algemeen sporenplan geprojecteerd op een recente luchtfoto. (bron: geopunt.be).



Figuur 12 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). (bron: geopunt.be).

In werkput 1 waren geen sporen aanwezig. Sporen 1 tem 3 bevonden zich in werkput 2. Sporen 1 en 3 kenmerkten zich door een donkergrijze lemige vulling die houtskoolspikkels bevatte. Spoor 2 bevatte vrij veel baksteenpuin waardoor deze mogelijk van een iets recentere datering is. Spoor 1 werd gecoupeerd en bleek 30cm diep uitgegraven te zijn. Sporen 4 tem 6 bevonden zich in werkput 3. Ook sporen 4 en 5 kenmerkten zich door een donkergrijze lemige vulling die houtskoolspikkels bevatte. Spoor 6 kan eerder beschouwd worden als (restant van) een laag. In deze werkput werd S4 gecoupeerd, deze bleek slechts oppervlakkig bewaard.



Figuur 13 Overzicht van werkput 1.



Figuur 14 Overzicht van werkput 2.



Figuur 15 Doorsnede van S1.



Figuur 16 Overzicht van werkput 3.



Figuur 17 Doorsnede van S4.

1.4.3. Assessment vondsten

Tijdens het vooronderzoek werd één inventarisnummer uitgedeeld aan vondstmateriaal. Het gaat om 2 munten die door metaaldetectie aangetroffen werden in het bruinige pakket boven de C-horizont in werkput 2. Het betreft een onbepaalde koperen munt en een mogelijke oord van de Spaanse Nederlanden geslagen tijdens de regeerperiode van Albrecht en Isabella. Op de munt is geen jaartal meer zichtbaar, ze is ruim te dateren tussen 1598 en 1621.



Figuur 18 Munten aangetroffen in het ophogingspakket boven de C-horizont. Links: mogelijke oord van Albrecht en Isabella (1598-1621); rechts: onbepaalde koperen munt.

1.4.4. Assessment stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het vooronderzoek.

1.4.5. Assessment conservatie

Het ingezamelde vondstmateriaal heeft geen nood aan een verdere conservatie. Het materiaal wordt verpakt om verdere breuken te voorkomen.

1.4.6. Datering, interpretatie en confrontatie met voorgaande onderzoeksfases

Uit het uitgevoerde bureauonderzoek bleek dat het onderzoeksgebied een hoog archeologisch potentieel kent. Het is gesitueerd in de historische kern van Ronse. Deze historische stadskern van Ronse zou een Romeins verleden kennen op basis van fragmenten Romeins bouwmateriaal die als recuperatiemateriaal gebruikt werden bij de bouw van de Sint Hermeskerk. Bij archeologisch onderzoek nabij het plangebied werden archeologische sporen en vondsten aangetroffen die teruggaan tot de volle en late middeleeuwen. Sporen van dergelijke ouderdom kunnen ook op het plangebied verwacht worden, en ook sporen en/of vondsten uit de Romeinse periode zijn niet uit te sluiten.

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat archeologische sporen aanwezig zijn binnen de grenzen van het plangebied. De sporen zijn verspreid over quasi het hele plangebied. Deze bevinden zich in de top van de C-horizont, op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld na de bovengrondse sloop. Voor de sloop bevond het maaiveld zich hoger, op ca. +34 tot 35m TAW. De sporen omvatten zowel kleinere als grotere kuilen zonder eenduidige functie. De kuilen zelf bevatten geen vondstmateriaal maar kunnen gedateerd worden voor de 16^{de}/17^{de} eeuw op basis van een muntvondst in het bovenliggende pakket. Aan de straatzijde bevindt zich een kelder waarvan het vloerniveau zich 1m lager bevindt dan het archeologisch niveau. Het archeologisch niveau is op deze plaats bijgevolg niet meer bewaard.

Aan de straatzijde zal in eerste instantie de bestaande kelder gedempt worden, waarna een nieuwe woning opgetrokken wordt. Hiervoor zal men werken met een sleuffunderingen die vorstvrij aangezet (minimaal 60 – 80 en maximaal 120cm – Mv) zullen worden. Tussenliggend zal gewerkt worden met een opgebouwde vloerplaat van 50cm dik inclusief onderfundering. Onderliggend moet men ook nog rekening houden met lineaire nutsleidingen. Het archeologisch niveau is op deze plaats echter verstoord door de aanwezigheid van een kelder van de voormalige bebouwing. Nieuwe verstoringen zullen dus niet plaatsvinden. *In het zuidelijk deel* van het terrein zullen verschillende bijgebouwen aangelegd worden. Het gaat om een overdekt terras, een tuinberging en een garage. Hiervoor zal men eveneens werken met beperkte sleuffunderingen. Tussenliggend zal gewerkt worden met een vloerplaat van 12cm dik met onderliggende steenslagfundering. Uiteraard zal men het nodige groen (her)aanleggen als de nodige verharding. Hiervoor moet men ongeveer rekening houden met een maximale verstoringen van 40 à 50cm diep. Daarnaast worden vlak achter de woning nog een regenwaterput en 2 infiltratieputten aangelegd.

Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm ten opzichte van het huidige maaiveld. Het oorspronkelijke maaiveld en tevens ook de toekomstige vloerpas, bevinden zich ca. 40 cm hoger, op ca. 34 (noord) tot 35m (zuid) TAW. Als dit verrekend wordt, bevinden de sporen zich op een diepte van minstens 1,2 tot 1,9m ten opzichte van de nieuwe vloerpas en dus ruimschoots onder de verstoringsdieptes. De archeologische sporen kunnen hierdoor bewaard blijven in de bodem en kan er een in situ behoud vooropgesteld worden.

1.5. Synthese

1.5.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat archeologische sporen aanwezig zijn binnen de grenzen van het plangebied. De sporen zijn verspreid over quasi het hele plangebied. Deze bevinden zich in de top van de C-horizont, op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld na de bovengrondse sloop. Voor de sloop bevond het maaiveld zich hoger, op ca. +34 tot 35m TAW. De sporen omvatten zowel kleinere als grotere kuilen zonder eenduidige functie. De kuilen zelf bevatten geen vondstmateriaal maar kunnen gedateerd worden voor de 16^{de}/17^{de} eeuw op basis van een muntvondst in het bovenliggende pakket. Aan de straatzijde bevindt zich een kelder waarvan het vloerniveau zich 1m lager bevindt dan het archeologisch niveau. Het archeologisch niveau is op deze plaats bijgevolg niet meer bewaard.

Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm ten opzichte van het huidige maaiveld. Het oorspronkelijke maaiveld en tevens ook de toekomstige vloerplas, bevinden zich ca. 40 cm hoger, op ca. 34 (noord) tot 35m (zuid) TAW. Als dit verrekend wordt, bevinden de sporen zich op een diepte van minstens 1,2 tot 1,9m ten opzichte van de nieuwe vloerplas en dus ruimschoots onder de verstoringdieptes. De archeologische sporen kunnen hierdoor bewaard blijven in de bodem en kan er een in situ behoud vooropgesteld worden.

1.5.2. Beantwoording onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen bij de archeologienota waren de volgende vraagstellingen opgenomen met betrekking tot het proefsleuvenonderzoek⁵:

- Geo(morfo)logie en bodemopbouw
 - Hoe is de (bewaarde) opbouw van het natuurlijk ontwikkeld holoceen bodemprofiel?
Niet van toepassing.
 - Op welke diepte situeren zich de laat-pleistocene sedimenten?
Niet van toepassing.
 - Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin?
Over het gehele terrein werd boven de lemige lichtgele C-horizont een donkerbruin ca. 50cm dik pakket vastgesteld. Hierboven bevindt zich in het zuidelijk deel een ca. 20 tot 25cm dikke recente tuinlaag, in het noordelijk deel een ca. 40cm dik puinpakket.
 - Wat is de minimale en maximale dikte van het aanwezige bewaarde geheel van het antropogene bodemarchief?
Zie vraag hierboven
 - Is er sprake van “zwarte lagen” (antropogeen/natuurlijk; infra).
Neen

⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/26874>

- Is er sprake van lagen die geassocieerd kunnen worden met bekende historische stadsbranden uit de 16e eeuw?

Neen

- Is in het antropogene cultuurdek sprake van een herkenbare stratigrafie? Kan aan de hand van archeologisch vondstmateriaal uit het cultuurdek een uitspraak worden gedaan over de ouderdom en/of de vorming van dit cultuurdek?

Neen

- Werden er ophogingslagen aangetroffen? Zo ja, wat is de datering en samenstelling van deze legen en zijn deze archeologisch relevant?

Ja, over het gehele terrein werd boven de C-horizont een donkerbruin ca. 50cm dik ophogingspakket vastgesteld. Deze kunnen ruim in de 17^{de} tot 18^{de} eeuw gedateerd worden en kennen geen archeologische relevantie.

- Op welke diepte(s) bevinden zich eventueel relevante archeologische niveaus?

De proefputten werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau, de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het oorspronkelijke maaiveld zich ca. 30 tot 40cm hoger bevond dan het huidige, vermoedelijk is dit het gevolg van de bovengrondse sloopwerken (opbraak vloeren en verhardingen).

- Is er sprake van (sub-)recente verstoringen en postdepositionele processen? En wat is het effect daarvan op de eventuele aanwezige en/of te verwachten archeologische resten?

Aan de straatzijde bevindt zich een kelder waarvan het vloerniveau zich 1m dieper bevindt dan het archeologisch niveau. Het archeologisch niveau is op deze plaats niet meer bewaard.

- Sporen, structuren, vondsten en paleo-ecologische resten

- Indien het onderzoek geen archeologische fenomenen oplevert of categoriaal beperkte (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) welke verklaring is hiervoor te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van verstoring van antropogene of natuurlijke en/of beperking van archeologische waarnemingsmogelijkheden? Of is er sprake van aantoonbare afwezigheid van bewoning en/of actief landgebruik of van een combinatie van genoemde factoren?

Niet van toepassing.

- Indien het onderzoek wel archeologische fenomenen heeft opgeleverd, hoe kan de vindplaats beschreven en geïnterpreteerd worden? Hierbij rekening houdend met volgende punten:

1. Wat is het aantal, de aard, de datering, plaats, omvang, horizontale en verticale spreiding van de begrenzing van sporen en structuren? Hoe is hun samenhang? Wat is de spoordichtheid per werkput en van het geheel?

Tijdens het onderzoek werden 6 sporen aangeduid, waarvan 5 kuilen. Ze zijn verspreid over het hele terrein. Er kan niet van een concentratie gesproken worden.

2. Werd er muurwerk aangetroffen? Wat is de aard, functie, ligging en datering van dit muurwerk?

Neen.

3. Indien grondsporen zijn aangetroffen: op welk niveau zijn deze leesbaar?

De proefputten werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau, de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld.

4. In welke mate is uit de stratigrafie (profielen en vlakken en de relatie tussen sporen, structuren, e.d. een relatieve datering en fasering af te leiden?

Niet van toepassing.

5. Kunnen binnen de vindplaats(en) verschillende complextypes, verschillende functies worden onderscheiden?

Neen.

6. Van welk vindplaatstype en welke datering(en) is er sprake? Gaan hierbij de dateringen terug tot circa 13e/14e eeuw of zelfs ouder?

Het betreft kuilen zonder een aanwijsbare functie. De kuilen zelf bevatten geen vondstmateriaal maar kunnen gedateerd worden op basis van een muntvondst in het bovenliggende pakket. Deze dateert de sporen voor eind 16de eeuw.

7. Gaan de grondsporen en/of structuren enkel maar terug tot het midden van de 19e eeuw, namelijk wat bekend is qua historische bebouwing?

Neen.

7. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, ...?

Neen.

8. Is er een vroegmiddeleeuwse factor aanwezig? Zo ja, hoe attesteert deze zich?

Neen.

9. Zijn er indicaties van een pré-stedelijke bewoning en/of activiteiten?

Neen.

- Begravingen: er werden geen resten van begraving aangetroffen, hierdoor vervallen deze onderzoeksvragen.

- Vondsten en paleo-ecologische resten

- Welke vondsten en welke paleo-ecologische resten zijn in de context van een laag, spoor, of structuur aangetroffen? In welke mate dragen zij bij aan de karakterisering hiervan (complextype)?

Tijdens het vooronderzoek werd één inventarisnummer uitgedeeld aan vondstmateriaal. Het gaat om 2 munten die door metaaldetectie aangetroffen werden in het ophogingspakket boven de C-horizont in werkput 2. Het betreft een onbepaalde koperen munt en een mogelijke oord van de Spaanse Nederlanden geslagen tijdens de regeerperiode van Albrecht en Isabella. Op de munt is geen jaartal meer zichtbaar, ze is ruim te dateren tussen 1598 en 1621.

- Liggen in het onderzoeksgebied locaties die paleo-ecologisch bemonsterd kunnen worden? En wat is de te verwachten kwaliteit er van?

Neen.

- Zijn er vondstconcentraties en wat is de aard hiervan?

Neen.

- Welke datering is af te leiden uit vondsten in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?

Zie vraag hierboven.

- Welke datering is af te leiden uit natuurwetenschappelijke gedateerde monsters in relatie tot sporen, structuren, lagen en profielen?

Niet van toepassing.

- In welke mate gaat het hierbij om vondsten en paleo ecologische resten zonder context (aanleg- en stortvondsten, spoorloze vondsten)? Wat is hun aard, aantal en archeologische significantie? Wat is de horizontale en verticale spreiding?

Niet van toepassing.

- Hoe is per vlak de verhouding aanlegvondsten: vondsten uit sporen? Wat is de vondstdichtheid per vlak, per werkput, en in het geheel?

Niet van toepassing.

- Synthese

- Hoe kan samenvattend na dit onderzoek de bewoningsgeschiedenis van het onderzoeksgebied beschreven worden? Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis (geschiedenis/ontwikkeling) van de ontwikkeling van de stad Ronse?

Op het terrein werden sporen aangetroffen die te dateren zijn voor eind 16^{de} eeuw. Een exactere datering was echter niet mogelijk. Door de aard van de sporen is niet te zeggen of er bebouwing was in deze periode op het terrein, ze wijzen wel echter op enige vorm van bewoning voor eind 16^{de} eeuw.

- Was er ooit sprake van historische bebouwing vóór het midden van de 19e eeuw én is hier eventueel een evolutie in te herkennen?

Er werden geen aanwijzingen hiervoor teruggevonden.

- Wat zijn de landschappelijke kenmerken van de locatie en zijn directe omgeving, voor, tijdens en na de onderzochte periode en welke conclusies kunnen getrokken worden over de invloed van de mens op de vorming van het landschap?

Niet van toepassing.

- Welke verbanden zijn er te leggen met historische, historisch-landschappelijke, bouwhistorische en/of overige cultuurhistorische aspecten van het onderzoeksgebied in zijn omgeving?

Op het terrein werden sporen aangetroffen die te dateren zijn voor eind 16^{de} eeuw. Een exactere datering was echter niet mogelijk. Door de aard van de sporen is niet te zeggen of er

bebouwing was in deze periode op het terrein, ze wijzen wel echter op enige vorm van bewoning voor eind 16^{de} eeuw.

- Waarom zou men deze locatie uitgekozen hebben voor de ter plekke aangetroffen functie(s)?

Niet van toepassing.

- Hoe vergelijkbaar is de onderzochte locatie met andere locaties in de archeo-regio met dit complextype en deze datering en hoe passen de bevindingen van het onderzoek in de archeo-regionale context? Denk hierbij aan de kwaliteitsaspecten representiviteit en ensemblewaarde.

In de historische stadskern van Ronse werden bij eerder archeologische onderzoeken reeds resten van voor de 16^{de} eeuw aangetroffen. Mogelijk sluiten de aangetroffen sporen hierbij aan.

- Kwaliteit

- Wat is de fysieke kwaliteit (gaafheid en herkenbaarheid van sporen; conservering van (an)organisch vondstmateriaal en van ecologische resten) van het onderzoeksgebied? Welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen het onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites)?

De sporen zijn goed bewaard en duidelijk te herkennen.

- Wat is de inhoudelijke kwaliteit (zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde) van het onderzoeksgebied en welke verschillen zijn er t.a.v. dit aspect binnen delen van onderzoeksgebied (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites)? De sporen kunnen ons meer zeggen over de bewoning in de omgeving van de Sint-Hermeskerk en het stadscentrum van Ronse voor de 16^{de} eeuw.

- Welke waarde is er samenvattend te geven aan het onderzoeksgebied en de daarin te onderscheiden delen (binnen verticale en/of horizontale grenzen; complextypen, periode, sites?) Ofwel is of zijn er behoudenwaardige vindplaatsen aanwezig binnen de grenzen van het plangebied? Beschrijf en beredeneer.

De sporen kunnen ons meer zeggen over de bewoning in de omgeving van de Sint-Hermeskerk en het stadscentrum van Ronse voor de 16^{de} eeuw.

- Conclusies en aanbevelingen

- Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van deze vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan? Op basis van het proefputtenonderzoek kan gesteld worden dat in het plangebied sporen aanwezig zijn die gedateerd kunnen worden voor eind 16^{de} eeuw. De sporen situeren zich in de top van de C-horizont op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het vlakniveau.

- Hoe verhouden de conclusies zich tot de resultaten van het eerdere onderzoek of andere bekende gegevens?

In de historische stadskern van Ronse werden bij eerder archeologische onderzoeken reeds resten van voor de 16^{de} eeuw aangetroffen. Mogelijk sluiten de aangetroffen sporen hierbij aan.

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de eventuele waardevolle en behoudenswaardige archeologische vindplaatsen?

Aan de straatzijde zal in eerste instantie de bestaande kelder gedempt worden, waarna een nieuwe woning (zonder kelder) opgetrokken wordt. Hiervoor zal men werken met sleuffunderingen die vorstvrij aangezet (minimaal 60 – 80 en maximaal 120cm – Mv) zullen worden. Tusseliggend zal gewerkt worden met een opgebouwde vloerplaat van 50cm dik inclusief onderfundering. Onderliggend moet men ook nog rekening houden met lineaire nutsleidingen. Het archeologisch niveau is op deze plaats echter verstoord door de aanwezigheid van een kelder van de voormalige bebouwing. Nieuwe verstoringen zullen dus niet plaatsvinden. *In het zuidelijk deel* van het terrein zullen verschillende bijgebouwen aangelegd worden. Het gaat om een overdekt terras, een tuinberging en een garage. Hiervoor zal men eveneens werken met beperkte sleuffunderingen. Tusseliggend zal gewerkt worden met een vloerplaat van 12cm dik met onderliggende steenslagfundering. Uiteraard zal men het nodige groen (her)aanleggen als de nodige verharding. Hiervoor moet men ongeveer rekening houden met een maximale verstoringen van 40 à 50cm diep. Daarnaast worden vlak achter de woning nog een regenwaterput en 2 infiltratieputten aangelegd.

Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm ten opzichte van het huidige maaiveld. Het oorspronkelijke maaiveld en tevens ook de toekomstige vloerplas, bevinden zich ca. 40 cm hoger, op ca. 34 (noord) tot 35m (zuid) TAW. Als dit verrekend wordt, bevinden de sporen zich op een diepte van minstens 1,2 tot 1,9m ten opzichte van de nieuwe vloerplas en dus ruimschoots onder de verstoringdieptes. De archeologische sporen kunnen hierdoor bewaard blijven in de bodem en kan er een in situ behoud vooropgesteld worden.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd (maatregelen behoud in situ) worden?

De archeologische sporen situeren zich dieper dan de verstoringdieptes bij de toekomstige geplande werken. De sporen kunnen in situ behouden blijven.

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones die eventueel in aanmerking komen voor vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

- Welke strategische en methodische aanbevelingen kunnen worden gegeven voor vervolgonderzoek? Hoeveel archeologische niveaus dienen er hierbij onder voorbehoud

aangelegd worden en hoe onderscheiden deze zich? Welke vraagstellingen zijn voor dit eventueel vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing.

- Dient men hierbij nog rekening houden met eventuele (semi-)intacte aanwezige vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars?

Niet van toepassing.

2. Samenvatting

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Ronse Priestersstraat 40 (provincie Oost-Vlaanderen), gelegen binnen de afgebakende archeologische zone van de historische stadskern van Harelbeke, waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 300m² of meer bedraagt en de bodemingrepen groter zijn dan 100m². De archeologienota bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefputten- en proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

Het proefputtenonderzoek vond plaats op donderdag en vrijdag 6 en 7 juni 2024. Het proefputtenplan zoals opgenomen in het programma van maatregelen werd aangepast aan de omstandigheden op het terrein. In het programma van maatregelen werden 4 proefputten voorgesteld, 2 ter hoogte van de voormalige bebouwing en 2 in de tuinzone. Door de aanwezigheid van een grote kelder aan de straatzijde werd op deze plaats geen proefput aangelegd. Daarnaast waren nog een aantal kleinere verstoringen aanwezig (waterput, kleine citerne); deze vormden echter geen hinder voor het aanleggen van de proefputten. Gezien de proefputten voldoende inzicht verschaften in de bodemopbouw en de aan- of afwezigheid van archeologische sporen, werden geen proefsleuven aangelegd. Op het terrein werden 3 proefputten aangelegd, 2 in de voormalige tuinzone en 1 ter hoogte van de voormalige bebouwing. De proefputten werden aangelegd tot op het eerste relevante archeologisch niveau, meer bepaald de top van de C-horizont. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 0,8 en 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De proefputten werden aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau, de C-horizont. Deze bevond zich op een diepte van ca. 70 tot 80cm onder het huidige maaiveld. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het oorspronkelijke maaiveld zich ca. 30cm hoger bevond dan het huidige, vermoedelijk is dit het gevolg van de bovengrondse sloopwerken, hoewel het terrein ook natuurlijk afloopt.

De onderzoekbare zone bedraagt ca. 387m² (456m² verminderd met de kelder aan de straatzijde), hiervan werd ca. 40m² (10,3%) onderzocht door middel van proefputten. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Desondanks kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied dat duidelijk positief bleek te zijn.

Uit het uitgevoerde bureauonderzoek bleek dat het onderzoeksgebied een hoog archeologisch potentieel kent. Het is gesitueerd in de historische kern van Ronse. Deze historische stadskern van Ronse zou een Romeins verleden kennen op basis van fragmenten Romeins bouwmateriaal die als recuperatiemateriaal gebruikt werden bij de bouw van de Sint Hermeskerk. Bij archeologisch onderzoek nabij het plangebied werden archeologische sporen en vondsten aangetroffen die teruggaan tot de volle en late middeleeuwen. Sporen van dergelijke ouderdom kunnen ook op het

plangebied verwacht worden, en ook sporen en/of vondsten uit de Romeinse periode zijn niet uit te sluiten.

Het archeologisch vooronderzoek heeft aangetoond dat archeologische sporen aanwezig zijn binnen de grenzen van het plangebied. De sporen zijn verspreid over quasi het hele plangebied. Deze bevinden zich in de top van de C-horizont, op een diepte van ca. 80 tot 150cm onder het huidige maaiveld na de bovengrondse sloop. Voor de sloop bevond het maaiveld zich hoger, op ca. +34 tot 35m TAW. De sporen omvatten zowel kleinere als grotere kuilen zonder eenduidige functie. De kuilen zelf bevatten geen vondstmateriaal maar kunnen gedateerd worden voor de 16^{de}/17^{de} eeuw op basis van een muntvondst in het bovenliggende pakket. Aan de straatzijde bevindt zich een kelder waarvan het vloerniveau zich 1m lager bevindt dan het archeologisch niveau. Het archeologisch niveau is op deze plaats bijgevolg niet meer bewaard.

Aan de straatzijde zal in eerste instantie de bestaande kelder gedempt worden, waarna een nieuwe woning opgetrokken wordt. Hiervoor zal men werken met een sleuffunderingen die vorstvrij aangezet (minimaal 60 – 80 en maximaal 120cm – Mv) zullen worden. Tussenliggend zal gewerkt worden met een opgebouwde vloerplaat van 50cm dik inclusief onderfundering. Onderliggend moet men ook nog rekening houden met lineaire nutsleidingen. Het archeologisch niveau is op deze plaats echter verstoord door de aanwezigheid van een kelder van de voormalige bebouwing. Nieuwe verstoringen zullen dus niet plaatsvinden. *In het zuidelijk deel* van het terrein zullen verschillende bijgebouwen aangelegd worden. Het gaat om een overdekt terras, een tuinberging en een garage. Hiervoor zal men eveneens werken met beperkte sleuffunderingen. Tussenliggend zal gewerkt worden met een vloerplaat van 12cm dik met onderliggende steenslagfundering. Uiteraard zal men het nodige groen (her)aanleggen als de nodige verharding. Hiervoor moet men ongeveer rekening houden met een maximale verstoringen van 40 à 50cm diep. Daarnaast worden vlak achter de woning nog een regenwaterput en 2 infiltratieputten aangelegd.

Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte van ca. 80 tot 150cm ten opzichte van het huidige maaiveld. Het oorspronkelijke maaiveld en tevens ook de toekomstige vloerpas, bevinden zich ca. 40 cm hoger, op ca. 34 (noord) tot 35m (zuid) TAW. Als dit verrekend wordt, bevinden de sporen zich op een diepte van minstens 1,2 tot 1,9m ten opzichte van de nieuwe vloerpas en dus ruimschoots onder de verstoringdieptes. **De archeologische sporen kunnen hierdoor bewaard blijven in de bodem en kan er een *in situ* behoud vooropgesteld worden.**

3. Bibliografie

- <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/26874>
- www.geopunt.be

4. Bijlages

- Referentieprofiel

Projectcode		2024C355		Coördinaten	X 95754.52; Y 160053.64		
Type onderzoek		Proefsleuven			X 95754.81; 160054.18		
Profielnummer		PR1		Hoogte	+34,56m TAW		
Oriëntatie		ZW-NO		Grondwater	/		
Datum		06/06/2024		Classificatie	OB		
Weer		Zonnig en droog			Bebouwde zone		
Beschrijving		Gwendy Wyns		Fotonr	19		
Landgebruik		Voormalige tuin		Plannr	Zie allesporenkaart		
Vegetatie		/					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Recente tuinlaag	0	25	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H2	Ophoging	25	70	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij regelmatig
H3	C	70	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruin/zwart		Matig droog		S	Leem	/	
Donkerbruin		Matig droog		S	Leem	/	
Lichtgeel		Matig droog		S	Leem	/	



Figuur 19 Zicht op profiel 1 in proefput 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.

• **Figurenlijst**

Figuur 1 Zicht op het plangebied vanuit het noordwesten met op de voorgrond de kelder aan de straatzijde.....	10
Figuur 2 Zicht op de voormalige tuinzone van het plangebied.	10
Figuur 3 Algemeen proefputtenplan, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	11
Figuur 4 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op een recente luchtfoto (bron: geopunt.be).	11
Figuur 5 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de profielen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	13
Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtemetingen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	13
Figuur 7 Zicht op profiel 1 in werkput 1 in het zuidelijke deel van het plangebied (het maaiveldniveau situeert zich aan de bovenzijde van het fotobord).	14
Figuur 8 Zicht op profiel 2 in werkput 3 in het noordelijke deel van het plangebied	15
Figuur 9 Zicht op de kelder aan de straatzijde.	16
Figuur 10 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB. (bron: geopunt.be).	17
Figuur 11 Algemeen sporenplan geprojecteerd op een recente luchtfoto. (bron: geopunt.be).	17
Figuur 12 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). (bron: geopunt.be).	18
Figuur 13 Overzicht van werkput 1.	19
Figuur 14 Overzicht van werkput 2.	19
Figuur 15 Doorsnede van S1.	20
Figuur 16 Overzicht van werkput 3.	20
Figuur 17 Doorsnede van S4.	21
Figuur 18 Munten aangetroffen in het ophogingspakket boven de C-horizont. Links: mogelijke oord van Albrecht en Isabella (1598-1621); rechts: onbepaalde koperen munt.	22
Figuur 19 Zicht op profiel 1 in proefput 1 met aanduiding van de stratigrafische eenheden.	35

Sporenlijst

2024C355Proefputten

Spoornr	Werkputnr./Sleufnr.	Sectornr.	Vaknr.	Vlaknr.	Interpretatie	Associatie	Datum	Aflijning	Datering	Coupe	Diepte	Opmerkingen	Laag					Relatie	Vondstnr	Staalnr	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)
													Aard (HOM/HET)	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie					
1	2	/	/	1	kuil	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	ja	30cm	/	HOM	DGR	S	HK	2	/	/	/	13 en 15	zie allesporenplan
2	2	/	/	1	kuil	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	nee	/	/	HOM	DGR	S	HK	2	/	/	/	13	zie allesporenplan
3	2	/	/	1	kuil	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	nee	/	/	HOM	DGR	S	HK	2	/	/	/	13	zie allesporenplan
4	3	/	/	1	kuil	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	ja	/	/	HOM	DGR	S	HK	2	/	/	/	14 en 15	zie allesporenplan
5	3	/	/	1	kuil	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	nee	/	/	HOM	DGR	S	HK	2	/	/	/	14	zie allesporenplan
6	3	/	/	1	laag	/	6/06/2024	vrij scherp	17de eeuw of ouder	nee	/	/	HET	DGRBR	S	HK	2	/	/	/	14	zie allesporenplan

[illegible]

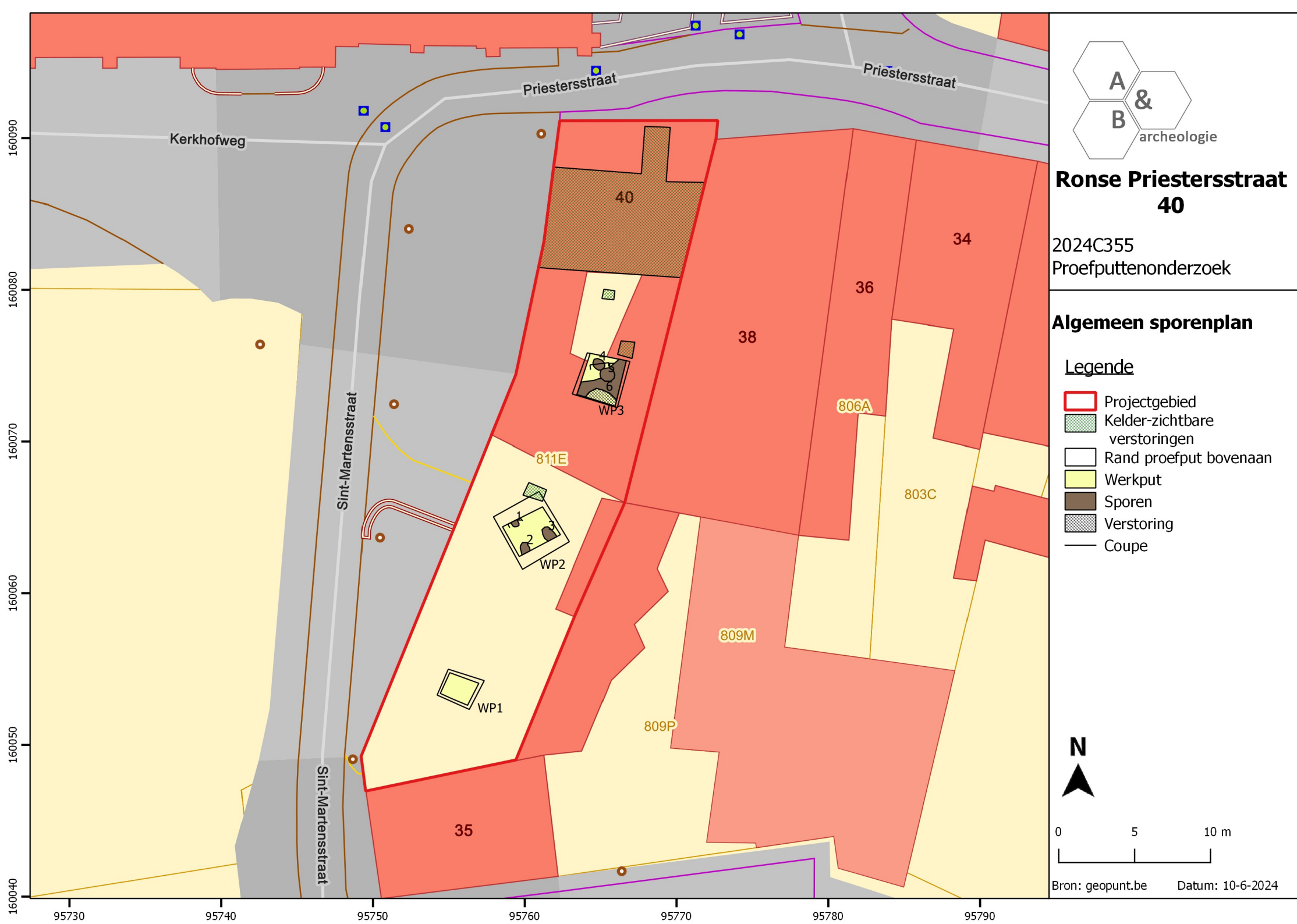
[illegible]

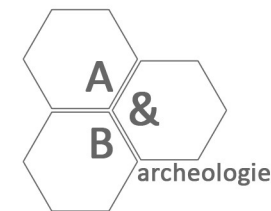
[illegible]

Vondstenlijst

2024C355Proefsleuven

Vondstnr	Spoornr	Laagnr	Kwadrant/C oupedeel	Werkput/Sl euf	Sector	Vak	Profiel	Vlak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	xyz	Vondstcategorie	Datering	Hoeveelheid (telling/schatting)	Gewicht (g)	Homogeniteit	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondst- tekening
1	LV	ophogings pakket	/	2	/	/	/	1	MED	6/06/2024	/	/	MTL, Cu, munt, onbepaald	/	1	>1	LV	18	/	/
													MTL, Cu, duit Spaanse Nederlanden	1598-1633	1	>1	LV	18	/	/





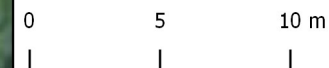
Ronse Priestersstraat 40

2024C355
Proefputtenonderzoek

Algemeen sporenplan

Legende

-  Projectgebied
-  Kelder-zichtbare verstoren
-  Rand proefput bovenaan
-  Werkput
-  Sporen
-  Verstoring
-  Coupe



Bron: geopunt.be

Datum: 10-6-2024